

Ε' ΕΛΜΕ Θεσσαλονίκης Η πρότασή μας για τις ξένες γλώσσες

Το νέο πλαίσιο για τη διδασκαλία της β' ξένης γλώσσας
Το Υπουργείο προχώρησε στην έκδοση μιας σειράς Υπουργικών Αποφάσεων, με τις οποίες αλλάζει από την επόμενη σχολική χρονιά (2012-13) το πλαίσιο διδασκαλίας της β' ξένης γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση.

Τι προβλέπεται για τη διδασκαλία της β' ξένης γλώσσας στο Δημοτικό

Οι μαθητές της Ε' των 6/θέσιων και άνω Δημοτικών σχολείων καθώς και των σχολείων με ΕΑΕΠ, έχουν το δικαίωμα επιλογής β' ξένης γλώσσας, μεταξύ **Γαλλικό ν και Γερμανικό ν**, την οποία διδάσκονται δύο ώρες την εβδομάδα στις δύο τελευταίες τάξεις του Δημοτικού.

Δήλωση προτίμησης β' ξένης γλώσσας κάνουν και οι μαθητές που το σχ. έτος 2012-13 θα φοιτήσουν στην ΣΤ', επειδή στην Ε' είχαν στερηθεί του δικαιώματος επιλογής.

Ο ελάχιστος αριθμός μαθητών ν για τη δημιουργία τμήματος β' ξένης γλώσσας είναι 12 μαθητές και σε απομονωμένα σχολεία 10.

Σε περίπτωση που δε συμπληρώνεται ο απαιτούμενος αριθμός μαθητών (12 ή 10), **διδάσκονται υποχρεωτικά**

ΜΙΑ β' ξένη γλώσσα, αυτή με τις περισσότερες προτιμήσεις.

Σε περίπτωση που ο συνολικός αριθμός μαθητών της τάξης είναι μικρότερος από τον απαιτούμενο, **μπορεί να διδαχθεί ΜΙΑ β' ξένη γλώσσα**, αυτή με τις περισσότερες προτιμήσεις, με την προϋπόθεση ότι υπάρχει διαθέσιμος εκπαιδευτικός και με απόφαση του οικείου Δ/ντή Π.Ε.

Η παράλληλη διδασκαλία ανά τμήμα ισχύει μόνο για τα σχολεία με ΕΝΑ τμήμα ανά τάξη.

Στα σχολεία με δύο ή περισσότερα τμήματα, γίνεται **σύμπτυξη των τμημάτων, ακολουθώντας τα ΑΝΩΤΕΡΑ όρια**, όπως ισχύει και για τα υπόλοιπα μαθήματα.

Με ξεχωριστή ρύθμιση δίνεται στα συστεγαζόμενα 6/θέσια και άνω Δημοτικά η δυνατότητα δημιουργίας τμημάτων β' ξένης γλώσσας **από μαθητές και των δύο σχολείων**, εφόσον δε συμπληρώνεται ο απαιτούμενος αριθμός μαθητών στο ένα από τα δύο ή και στα δύο σχολεία. Το ωρολόγιο πρόγραμμα συντάσσεται με τη σύμφωνη γνώμη των Συλλόγων Διδασκόντων και των δύο σχολείων, των Σχ. Συμβούλων και του Δ/ντή Π.Ε.

Επανέρχεται το δικαίωμα επιλογής της β' ξένης γλώσσας στην Ε' Δημοτικού, ωστόσο η διδασκαλία της εξακολουθεί να περιορίζεται στα 6/θέσια και άνω Δημοτικά. Στα ολιγοθέσια δημοτικά δε διδάσκεται καμία β' ξένη γλώσσα, ενώ στα μικρά 6/θέσια μπορεί υπό προϋποθέσεις να διδαχθεί μόνο μία. Προκύπτουν έτσι **τρεις διαφορετικές περιπτώσεις**

για το Δημοτικό: α) σχολεία στα οποία δε διδάσκεται καμία β' ξένη γλώσσα β) σχολεία στα οποία διδάσκεται μόνο μία – αυτή που θα επιλέξει η πλειοψηφία και γ) σχολεία με τμήματα Γαλλικών και Γερμανικών. Η πολυμορφία αυτή δημιουργεί εκπαιδευτικές ανισότητες σε βάρος των μαθητών που προέρχονται κυρίως από περιοχές που μειονεκτούν, ενισχύοντας τις υπάρχουσες κοινωνικές και γεωγραφικές ανισότητες.

Η δυνατότητα για παράλληλη διδασκαλία ανά τμήμα προβλέπεται μόνο για ένα μικρό αριθμό σχολείων, για αυτά με ένα τμήμα ανά τάξη. Επομένως όχι η παράλληλη διδασκαλία αλλά η σύμπτυξη τμημάτων είναι ο κανόνας. Το Υπουργείο υποστηρίζει μάλιστα τη σύμπτυξη τόσο πολύ, που δίνει τη δυνατότητα ακόμα και σε τάξεις διαφορετικών σχολείων, αν αυτά συστεγάζονται, να συμπτυχθούν. Επιτυγχάνεται έτσι η μερική συγχώνευση των συστεγαζόμενων σχολείων και ανοίγει ο δρόμος για την ολική συγχώνευσή τους.

Τι προβλέπεται για τη διδασκαλία της β' ξένης γλώσσας στο Γυμνάσιο

Οι μαθητές της Α' Γυμνασίου κάνουν **εκ νέου δήλωση προτίμησης**, ανεξάρτητα από τη γλώσσα που διδάχθηκαν στο Δημοτικό. Μπορούν να επιλέξουν ως β' ξένη γλώσσα ανάμεσα στα Γαλλικά, Γερμανικά, Ιταλικά και Ισπανικά, την οποία διδάσκονται δύο ώρες την εβδομάδα σε όλες τις τάξεις του Γυμνασίου.

Προϋπόθεση

για τη διδασκαλία μιας β' ξένης γλώσσας είναι να υπάρχει διαθέσιμος διορισμένος εκπαιδευτικός.

Ο ελάχιστος αριθμός μαθητών

για τη δημιουργία τμήματος μιας β' ξένης γλώσσας είναι 12 μαθητές και σε απομονωμένα σχολεία 10. Σε περίπτωση που δε συμπληρώνεται ο απαιτούμενος αριθμός μαθητών (12 ή 10) σε μια γλώσσα προτίμησης, τότε οι μαθητές διδάσκονται υποχρεωτικά τη β' ξένη γλώσσα με τις περισσότερες προτιμήσεις.

Σε περίπτωση που ο συνολικός αριθμός μαθητών της τάξης είναι μικρότερος από τον απαιτούμενο, με απόφαση του οικείου Δ/ντή Δ.Ε. και με την προϋπόθεση ότι υπάρχει διαθέσιμος εκπαιδευτικός, διδάσκεται ΜΙΑ β' ξένη γλώσσα, αυτή με τις περισσότερες προτιμήσεις. **Η παράλληλη διδασκαλία ανά τμήμα ισχύει μόνο για τα σχολεία με ΕΝΑ τμήμα ανά τάξη.**

Στα σχολεία με δύο ή περισσότερα τμήματα, γίνεται **σύμπτυξη και διαχωρισμός τμημάτων**, ακολουθώντας τα ΑΝΩΤΕΡΑ όρια που ισχύουν και για τα υπόλοιπα μαθήματα. Συνεπώς δημιουργούνται τμήματα β' ξένης γλώσσας από τους μαθητές όλων των τμημάτων της ίδιας τάξης. Σε περίπτωση που δεν μπορεί να γίνει η σύμπτυξη των τμημάτων, τα τμήματα μπορούν να χωριστούν σύμφωνα με την επιλογή των μαθητών στη β' ξένη γλώσσα, με την προϋπόθεση ότι υπάρχουν δύο ή περισσότερα τμήματα της ίδιας ξένης γλώσσας και ότι τα τμήματα είναι περίπου ισοδύναμα.

Το Υπουργείο, ενισχύοντας δήθεν το θεσμό της πολυγλωσσίας, προσφέρει στους μαθητές της Α' Γυμνασίου 4 γλώσσες επιλογής, από τις οποίες όμως τις δύο (Ισπανικά και Ιταλικά) τις καταργεί, αφού βάζει σαν προϋπόθεση για τη διδασκαλία τους την ύπαρξη διορισμένου εκπαιδευτικού. Πανελλαδικά οι οργανικές θέσεις των Ιταλικών είναι ελάχιστες και των Ισπανικών ανύπαρκτες. Στην πραγματικότητα, ούτε την πολυγλωσσία ενισχύει ούτε την ποιότητα της δημόσιας ξενόγλωσσης εκπαίδευσης βελτιώνει, αφού δεν εξασφαλίζει τη συνέχεια της διδασκαλίας της ίδιας γλώσσας στο Δημοτικό και το Γυμνάσιο, γεγονός που θα επέτρεπε υπό προϋποθέσεις την πιστοποίηση της γλωσσομάθειας στο τέλος της υποχρεωτικής εκπαίδευσης. Τα τμήματα β' ξένης γλώσσας γίνονται πολυπληθέστερα, παρότι μειώνεται ο απαιτούμενος αριθμός μαθητών από 15 σε 12. Η παράλληλη διδασκαλία ανά τμήμα καταργείται ουσιαστικά, αφού προβλέπεται μόνο για τα λιγοστά Γυμνάσια με ένα τμήμα ανά τάξη. Αντίθετα, αυτό που ρητά επιβάλλεται, είναι η σύμπτυξη τμημάτων με στόχο την πληρότητα στο 100%. Η νέα Υ. Α. προβλέπει ακόμα και το σχηματισμό τμημάτων κατά παρέκκλιση της αλφαβητικής σειράς, πράγμα που θα δημιουργήσει επιπλέον προβλήματα στη λειτουργία των σχολείων. Η διαφορά του ελάχιστου αριθμού μαθητών (12 ή 10) και του μέγιστου (28) είναι τεράστια και οδηγεί σε ξενόγλωσσα τμήματα πολλών ταχυτήτων. Το μάθημα της ξένης γλώσσας έχει μόνο σε ολιγομελή τμήματα αποτέλεσμα. Για να βελτιωθεί η ποιότητά του πρέπει να περιορίζεται το μέγεθος του τμήματος με τη θεσμοθέτηση του μέγιστου αριθμού μαθητών και όχι το ανάποδο. Ο ελάχιστος αριθμός μαθητών υπαγορεύεται από λογιστικά μεγέθη. Όσο πολυπληθέστερα γίνονται τα τμήματα β' ξένης γλώσσας, τόσο αυξάνει και η ανομοιογένειά τους. Δημιουργείται έτσι ένα περιβάλλον μάθησης ακατάλληλο που κάνει τη διδασκαλία της ξένης γλώσσας αναποτελεσματική. Στην Α' Γυμνασίου εγγράφονται μαθητές που έχουν διδαχθεί την ξένη γλώσσα στο Δημοτικό και μαθητές που δεν την έχουν διδαχθεί, αφού μπορούν να αλλάξουν τη γλώσσα που είχαν επιλέξει. Είναι επομένως αναγκαία η σύσταση επιπέδων, καθεστώσ που ισχύει άλλωστε για τη διδασκαλία των Αγγλικών.

Η β' ξένη γλώσσα διδάσκεται αποσπασματικά, χωρίς συνέχεια, με βιβλία χαμηλής ποιότητας και ανεπαρκή, σε πολυπληθή τμήματα, χωρίς επίπεδα γνώσεων, χωρίς τον απαραίτητο διδακτικό χρόνο. Με τη δίωρη διδασκαλία στο Γυμνάσιο δε μπορεί να καλυφθεί ούτε καν το βασικό επίπεδο γνώσεων (Α1) του ΚΠγ. Είναι αναγκαίο να αυξηθούν οι ώρες διδασκαλίας (τουλάχιστον 3) και να σχεδιαστεί ένα ενιαίο Πρόγραμμα Σπουδών για τη β' ξένη γλώσσα που να εξασφαλίζει τη συνέχειά της στην υποχρεωτική εκπαίδευση και να επιτρέπει την πιστοποίηση της γλωσσομάθειας μέσα από το σχολείο, γεγονός που θα αναβάθμιζε την ποιότητα του μαθήματος και θα ανταποκρινόταν σε ένα αίτημα της

κοινωνίας.

Τι προβλέπεται για τη διδασκαλία της β' ξένης γλώσσας στο Λύκειο

Οι μαθητές μπορούν να επιλέξουν ανάμεσα στα Αγγλικά, Γαλλικά, Γερμανικά, Ιταλικά και Ισπανικά, είτε ως μάθημα γενικής παιδείας (Α' ξένη γλώσσα) είτε ως μάθημα επιλογής (Β' ξένη γλώσσα).

□□ Α' ξένη γλώσσα:

Οι μαθητές της Α' Λυκείου μπορούν να επιλέξουν ως Α' ξένη γλώσσα μία από τις ξένες γλώσσες που διδάχθηκαν ως Α' ή Β' ξένη γλώσσα στο Γυμνάσιο και τη διδάσκονται ως τη Γ' Λυκείου.

Την ερχόμενη σχολική χρονιά, οι μαθητές της Β' Λυκείου θα συνεχίσουν υποχρεωτικά με τη διδασκαλία της Αγγλικής, αφού η προηγούμενη Υ.Α. που τώρα καταργήθηκε (αλλά θα συνεχίσει να ισχύει μόνο για αυτή την τάξη) δεν έδινε δικαίωμα επιλογής γλώσσας και οι μαθητές της Γ' Λυκείου θα συνεχίσουν να διδάσκονται την ξένη γλώσσα που είχαν επιλέξει. Σύμφωνα με το ωρολόγιο πρόγραμμα που θα ισχύσει το 2012-13 προβλέπεται 3ωρη διδασκαλία στην Α' Λυκείου, στη Β' Λυκείου δίωρη και μία ώρα την εβδομάδα στη Γ' Λυκείου. Ο ελάχιστος αριθμός μαθητών για τη δημιουργία τμήματος είναι 14 και σε ειδικές συνθήκες 12. **Β' ξένη γλώσσα:**

Σύμφωνα με την Υ. Α. με αρ. Πρωτ. 32239/Γ2/23-03-2012 (ΦΕΚ 1129B'/23-03-12), οι μαθητές της Γ' Λυκείου μπορούν να επιλέξουν μια Β' ξένη γλώσσα ανάμεσα στα Αγγλικά, Γαλλικά, Γερμανικά, Ιταλικά και Ισπανικά, ανεξάρτητα εάν την έχουν διδαχθεί στο Γυμνάσιο και διαφορετική από την Α' ξένη γλώσσα. Σύμφωνα με τον καθορισμό του ωρολογίου προγράμματος των μαθημάτων (ΦΕΚ 1163B'/10-04-12) για το σχολικό έτος 2012-13, η Β' ξένη γλώσσα είναι δίωρο μάθημα και διδάσκεται όχι μόνο στη Γ' Λυκείου αλλά και στη Β' Λυκείου! Στην παραπάνω Υ.Α. όμως αναφέρεται ρητά μόνο η Γ' Λυκείου.

Ο ελάχιστος αριθμός μαθητών για τη δημιουργία τμήματος εξαρτάται από το πλήθος των τμημάτων ανά τάξη: 8 μαθητές για τάξεις με ένα τμήμα, 12 μαθητές για τάξεις με δύο τμήματα και 15 μαθητές για τάξεις με τρία τμήματα.

Η πολιτική της πολυγλωσσίας περιορίζεται ουσιαστικά μόνο στη δυνατότητα επιλογής ξένης γλώσσας, υλοποιείται με προχειρότητα, χωρίς σχεδιασμό και δε στοχεύει στη βελτίωση του επιπέδου εκμάθησης ούτε μίας ξένης γλώσσας. Η διδακτικές ώρες της Α' ξένης γλώσσας σα μάθημα γενικής παιδείας μειώνονται προοδευτικά, με αποτέλεσμα στη Γ' Λυκείου, όπου προσφέρεται περισσότερη εμβάθυνση και εξειδίκευση, να διδάσκεται περισσότερες ώρες η Β' ξένη γλώσσα. Οι μαθητές δηλαδή αποκτούν σε άλλη γλώσσα γενική παιδεία και σε άλλη εμβαθύνουν.

Η δυνατότητα επιλογής Β' ξένης γλώσσας ανάμεσα σε 5 γλώσσες καλύπτει πρόχειρα ένα θεσμικό κενό, που άφηναν οι προηγούμενες ρυθμίσεις, αφού οι μαθητές δε μπορούσαν να διδάσκονται εκτός των Αγγλικών άλλες ξένες γλώσσες, οι οποίες όμως ανήκουν στα πανελλαδικά εξεταζόμενα μαθήματα.

Τα βιβλία για τα μαθήματα των ξένων γλωσσών στο Λύκειο επιλέγονται από μία λίστα εγκεκριμένων συγγραμμάτων που κυκλοφορούν στο εμπόριο και τα πληρώνουν οι μαθητές ή τα αγοράζουν οι σχολικές επιτροπές. Η ραγδαία αύξηση της φτώχειας και η υποχρηματοδότηση των σχολικών επιτροπών θα δυσκολέψει ακόμα περισσότερο την προμήθεια των ξενόγλωσσων βιβλίων και θα αποτρέψει πολλούς μαθητές από την επιλογή

Β' ξένης γλώσσας. Αντί να φροντίσει το Υπουργείο για παροχή δωρεάν παιδείας, προτείνει παράλληλα με τις διδακτικές σειρές και μια μεγάλη γκάμα από προαιρετικά βοηθήματα, προωθώντας έτσι την εμπορευματοποίηση της παιδείας και κατηγοριοποιώντας τα σχολεία ανάλογα με την οικονομική δυνατότητα των γονέων. Είναι επιτακτική ανάγκη να διανέμονται δωρεάν τα βιβλία για τις ξένες γλώσσες που διδάσκονται στο Λύκειο, είτε είναι υποχρεωτικό μάθημα είτε μάθημα επιλογής.

Για να πάψει η ξένη γλώσσα να είναι ακριβό εμπόρευμα και η απόκτησή της ατομική υπόθεση άμεσα διεκδικούμε από το υπουργείο και τις Διευθύνσεις

- να αναπτυχθεί ένα ενιαίο Πρόγραμμα Σπουδών που να εξασφαλίζει τη συνέχεια και συνέπεια της διδασκαλίας της ξένης γλώσσας από το Δημοτικό ως το Λύκειο, φθάνοντας στο επίπεδο Β.
- να μειωθεί ο μέγιστος αριθμός μαθητών ανά τμήμα.
- να αυξηθούν οι ώρες διδασκαλίας της Β' ξένης γλώσσας και να θεσμοθετηθεί η πιστοποίηση της γλωσσομάθειας μέσα από το σχολείο. Όσο δεν παρέχεται αυτή η δυνατότητα στους μαθητές, πρέπει η συμμετοχή τους στις εξετάσεις για το ΚΠγ να είναι δωρεάν.
- να διανέμονται δωρεάν τα βιβλία σε όλες τις βαθμίδες.

- να καταργηθούν όλες οι πρόσφατες Υ. Α. και να δεσμευτεί το υπουργείο για ένα πλαίσιο ουσιαστικής λειτουργίας των ξένων γλωσσών με βάση τις προτάσεις του κλάδου.
- την κατοχύρωση της παράλληλης διδασκαλίας των ξένων γλωσσών ανά τμήμα.

- όλες οι μετακινήσεις συναδέλφων στη Α/θμια εκπαίδευση να γίνονται με βάση το ωράριο που έχουν στη Β/θμια.
- να υπολογιστούν τα κενά των ξένων γλωσσών στη βάση της επιλογής των μαθητών.
- τα τμήματα των ξένων γλωσσών να δημιουργηθούν στη βάση του χωρισμού των
- κανείς εκπαιδευτικός να μη διατίθεται σε περισσότερα από δύο σχολεία.